

Zittingsdocument

A9-0161/2024

25.3.2024

VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren
(COM(2024)0029 – C9-0013/2024 – A9-0161/2024(CNS))

Commissie industrie, onderzoek en energie

Rapporteur: Maria de Graça Carvalho

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in *vet cursief* aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in *vet cursief* aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in *vet cursief* aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de koptekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling, waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de koptekst bovendien een derde en vierde regel, die verwijzen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in *vet cursief* aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool **■** of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in *vet cursief* aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrenge met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....	5
BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN	16
PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE	17
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	18

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren (COM(2024)0029 – C9-0013/2024 – A9-0161/2024(CNS))

(Bijzondere wetgevingsprocedure – raadpleging)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(2024)0029),
 - gezien artikel 187 en artikel 188, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C9-0013/2024),
 - gezien artikel 82 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A9-0161/2024),
1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, zoals geamendeerd door het Parlement;
 2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 293, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dienovereenkomstig te wijzigen;
 3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

Amendement 1

AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT*

op het voorstel van de Commissie

2024/0016(CNS)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 187 en artikel 188, eerste alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2024/... van het Europees Parlement en de Raad³ tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (de “verordening artificiële intelligentie”) heeft ten doel de werking van de interne markt te verbeteren door een uniform rechtskader vast te stellen, met name voor de ontwikkeling, het in de handel brengen en het gebruik van artificiële intelligentie in overeenstemming met de waarden van de Unie.

* Amendementen: nieuwe of vervangende tekst staat in vet en cursief, schrappingen zijn met het symbool **■** aangegeven.

¹ PB C , , blz. .

² Advies van ..., PB C, blz.

³ Verordening (EU) 2024/... van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (verordening artificiële intelligentie) en tot wijziging van bepaalde wetgevingshandelingen van de Unie (PB L ...).

- (2) Sinds 2021, toen Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad⁴ werd vastgesteld, is op het gebied van artificiële intelligentie (AI) enorme technische vooruitgang geboekt en is artificiële intelligentie wereldwijd een zeer strategisch en betwist domein geworden. De Unie speelt een voortrekkersrol bij de inspanningen om **ethische en** verantwoorde innovatie op het gebied van betrouwbare AI te ondersteunen en tegelijkertijd in vanrails te voorzien en doeltreffende governance te ontwikkelen.
- (3) Op 13 september 2023 heeft de Commissie, als onderdeel van een omvattende aanpak ter ondersteuning van verantwoorde innovatie op het gebied van AI, een nieuw strategisch initiatief aangekondigd om de capaciteit voor high-performance computing van de Unie beschikbaar te maken voor innovatieve Europese start-ups op het gebied van betrouwbare AI om hun modellen te trainen. Dit vormt een aanvulling op de werkzaamheden om via Verordening (EU) 2024/... vanrails voor AI op te tuigen, governancestructuren op te zetten en innovatie te ondersteunen door middel van het gecoördineerd plan inzake artificiële intelligentie.
- (3 bis) Om gebruik te maken van haar supercomputing-infrastructuur en een innovatief Europees AI-ecosysteem te bevorderen, onder meer door de oprichting van AI-fabrieken in de hele Unie, wordt in de mededeling van de Commissie van 24 januari 2024 over het stimuleren van start-ups en innovatie op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie een strategisch investeringskader vastgesteld om start-ups en de industrie in de Unie in staat te stellen hun potentieel te benutten om wereldwijd koplopers te worden op het gebied van betrouwbare geavanceerde AI-modellen, -systemen en -toepassingen.**
- (4) Aangezien de krachtigste supercomputingcapaciteit van wereldklasse van de Unie te vinden is in de faciliteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (de “gemeenschappelijke onderneming”), moeten die faciliteiten beschikbaar worden gesteld om het initiatief van de Commissie te verwezenlijken. Daarom is het noodzakelijk een verdere doelstelling aan de bestaande zes doelstellingen van de gemeenschappelijke onderneming toe te voegen, die betrekking heeft op de bijdrage van haar supercomputers aan het nieuwe AI-initiatief van de Unie, **om te zorgen voor billijkheid, transparantie, betrouwbaarheid en een positieve maatschappelijke impact en te voorzien in de behoeften en doelstellingen van de Unie.**
- (5) De nieuwe doelstelling zou de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen activiteiten uit te voeren op het gebied van de **opwaardering of** verwerving en exploitatie van AI-gerichte supercomputers of delen van supercomputers om het snel machinaal leren en trainen van grote **betrouwbare en ethische** AI-basismodellen mogelijk te maken, **waardoor het concurrentievermogen en de industriële basis van de EU op het gebied van AI worden versterkt.** De gemeenschappelijke onderneming moet ook de mogelijkheid krijgen een nieuwe wijze van toegang tot haar computermiddelen te creëren, **met name** voor AI-start-ups en de bredere wetenschappelijke gemeenschap die actief is op het gebied van AI, en om AI-gerichte toepassingen, **-modellen en -systemen** te ontwikkelen die zijn geoptimaliseerd om op haar supercomputers te draaien **en tegelijk te zorgen voor open toegang, billijkheid en**

⁴ Verordening (EU) 2021/1173 van de Raad van 13 juli 2021 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1488 (PB L 256 van 19.7.2021, blz. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

transparantie. Deze veranderingen zouden de gemeenschappelijke onderneming in staat stellen computerkracht en -diensten op maat aan te bieden ter bevordering van grootschalige training, ontwikkeling en adoptie van AI in de Unie, wat niet mogelijk is in het kader van de huidige verordening.

(5 bis) De gemeenschappelijke onderneming moet één loket oprichten op basis van de beginselen van open toegang, zodat verschillende soorten gebruikers het potentieel van AI op het gebied van supercomputing ten volle kunnen benutten. De mogelijkheden die de AI-fabrieken bieden, moeten uitgebreid gecommuniceerd worden naar start-ups, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), het innovatie-ecosysteem en onderzoekers die betrokken zijn bij programma's van de Unie, waarbij de vele voordelen die AI kan bieden in supercomputertoepassingen onder de aandacht worden gebracht. Daarnaast moet de samenwerking tussen AI-fabrieken op Unieniveau rekenkracht beschikbaar maken als een dienst in de hele Unie, wat cruciaal is voor de aangeboden ondersteunende diensten, waardoor de toegang tot deze kritieke infrastructuur verder wordt vereenvoudigd. Dit moet ook dienen om vraaggeoriënteerde EuroHPC-supercomputers te ontwikkelen en ervoor te zorgen dat de infrastructuur voldoet aan de veranderende behoeften van gebruikers en sectoren in de hele Unie.

(5 ter) In de resolutie van het Europees Parlement van 14 december 2023 over bevordering van innovatie en industrieel en technologisch concurrentievermogen door middel van een gunstig klimaat voor start-ups en scale-ups⁵ wordt benadrukt dat scale-ups een cruciale rol spelen bij het stimuleren van innovatie, banenschepping en economische groei in de Unie, en wordt de Commissie en de lidstaten verzocht een passende definitie van scale-ups vast te stellen op basis van schaalbaarheid, rekening houdend met de verschillen tussen start-ups, scale-ups en kmo's. De raad van bestuur van de gemeenschappelijke onderneming moet voorwaarden vaststellen om toegang te krijgen tot dergelijke AI-specifieke supercomputers en relevante ondersteunende diensten voor verschillende categorieën gebruikers, zoals start-ups, scale-ups, kmo's, instellingen voor hoger onderwijs en onderzoekscentra, om kostenbeperkingen en een gebrek aan expertise op het gebied van middelen te overwinnen.

(5 quater) Aangezien het gebruik van supercomputers voor AI een groter gebruik van data vereist, is het belangrijk dat zij zich in de buurt bevinden of verbonden zijn met een bestaand of gepland datacentrum via hogesnelheidsnetwerken. Voorts moeten dergelijke datacentra volledig voldoen aan de vereisten van artikel 12 van Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad⁶ en in de toekomst worden gekoppeld aan de gemeenschappelijke Europese dataruimten om de training van modellen op belangrijke sectorale gebieden te vergemakkelijken. Gastentiteiten moeten effectief gebruik kunnen maken van financiële steun van de gemeenschappelijke Europese dataruimten om hun infrastructuur te verbeteren, onder meer om datacentra te verwerven of te upgraden. Synergieën tussen de verschillende initiatieven moeten worden bevorderd.

(5 quinquies) Aangezien het gebruik van supercomputers voor AI een aanzienlijke toename

⁵ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0480.

⁶ Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 (PB L 231 van 20.9.2023, blz. 1).

van de rekenkracht vereist, wat op zijn beurt leidt tot een groter energieverbruik, moeten de gastentiteiten over plannen beschikken met betrekking tot hun energie-efficiëntie en ecologische duurzaamheid. Die plannen moeten ervoor zorgen dat de supercomputer toegang heeft tot een veilige en stabiele aansluiting op het net en elektriciteitsvoorziening, bij voorkeur door middel van betaalbare schone energie, met inbegrip van het gebruik van stroomafnameovereenkomsten, die ook gebaseerd kunnen zijn op hernieuwbare energie, en het gebruik van lokaal opgewekte elektriciteit. Bovendien moeten AI-modellen voldoen aan de eisen inzake energieverbruik van Verordening... [verordening artificiële intelligentie]. De in die verordening vastgestelde rapportageverplichtingen voor AI-modellen voor algemene doeleinden moeten worden nageleefd.

- (5 *sexies*) *AI-fabrieken zullen uitgebreide ondersteunende diensten op het gebied van supercomputing verlenen aan AI-start-ups, kleine innovatieve bedrijven en het ruimere onderzoeks- en innovatie-ecosysteem. Deze diensten zijn cruciaal voor het vergemakkelijken van de toegang tot supercomputers en bieden speciale programmeerfaciliteiten en algoritmische ondersteuning voor het verder ontwikkelen, testen, evalueren en valideren van modellen en systemen voor het trainen van AI. Verder helpen ze bij het creëren van nieuwe gebruiksmogelijkheden en opkomende toepassingen op de strategische gebieden van de Unie, waaronder robotica en fabricage, nieuwe materialen en batterijen, ruimtevaart, mobiliteit, geconnecteerd en geautomatiseerd rijden, gezondheid en zorg, biotechnologie, energie, klimaatverandering en -adaptatie, complexe systeemdynamica, virtuele werelden en digitale tweelingen, cyberbeveiliging, lucht- en ruimtevaart, landbouwpraktijken, onderzoek en innovatie en de publieke sector.*
- (6) Om de toepassingsdatum van deze verordening af te stemmen op de toepassingsdatum van de bepalingen van Verordening (EU) 2024/... van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels inzake artificiële intelligentie, moet deze verordening onverwijld van toepassing worden.
- (7) Verordening (EU) 2021/1173 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) 2021/1173 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:
- a) de volgende punten 3 bis) en 3 ter) worden ingevoegd:
- “3 ter) “artificiële-intelligentiegerichte supercomputer”: een supercomputer die in de eerste plaats is ontworpen voor het trainen van grootschalige *civiele*artificiële-intelligentiemodellen voor algemene doeleinden en opkomende artificiële-intelligentietoepassingen **en voor het ontwikkelen van technologieën en systemen;**
- 3 quater) “artificiële-intelligentiefabriek”: een **gecentraliseerd** of **gedistribueerd open ecosysteem dat** een diensteninfrastructuur voor

supercomputing op het gebied van artificiële intelligentie aanbiedt die bestaat uit een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer of een artificiële-intelligentiegericht deel van een supercomputer, **of een EuroHPC-supercomputer die is geüpgraded voor AI**, een bijbehorend datacentrum, specifieke toegang en artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdiensten, en **dat openlijk en actief talent ontwikkelt, aantrekt, behoudt** en bundelt om de competenties, **vaardigheden en kennis** te leveren die nodig zijn, **dat gebruikers helpt en begeleidt bij** het gebruik van de supercomputers voor artificiële intelligentie, **en dat de diensten levert die nodig zijn voor het onderhoud ervan;**”;

b) punt 9 wordt vervangen door:

“9) “EuroHPC-supercomputer”: elk computersysteem waarvan de gemeenschappelijke onderneming volledig eigenaar is of waarvan zij mede-eigenaar is samen met andere deelnemende staten of een consortium van particuliere partners; het kan gaan om een klassieke supercomputer (hoogwaardige supercomputer, industriële supercomputer, artificiële-intelligentiegerichte supercomputer of midrange-supercomputer), een hybride klassieke kwantumcomputer, een kwantumcomputer of een kwantumsimulator;”.

2) Aan artikel 3, lid 2, wordt het volgende punt h) toegevoegd:

“h) de artificiële-intelligentiefabrieken ontwikkelen en exploiteren ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van een zeer concurrerend, **duurzaam, betrouwbaar, ethisch** en innovatief artificiële-intelligentie-ecosysteem in de Unie.”.

3) Aan artikel 4, lid 1, wordt het volgende punt h) toegevoegd:

“h) de pijler Artificiële-intelligentiefabriek voor betrouwbare en ethische artificiële intelligentie, die activiteiten omvat voor het aanbieden van een artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdiensteninfrastructuur die gericht is op de verdere ontwikkeling van de innovatiecapaciteiten en -vaardigheden van het artificiële-intelligentie-ecosysteem; **die activiteiten hebben onder meer betrekking op:**

i) de verwerving en exploitatie van artificiële-intelligentiegerichte supercomputers die op dezelfde locatie als datacentra zijn ondergebracht of met datacentra zijn verbonden via zeer snelle netwerken;

ii) de upgrade van bestaande EuroHPC-supercomputers met artificiële-intelligentiecapaciteiten;

iii) de verlening van toegang tot de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers of EuroHPC-supercomputers die zijn geüpgraded met **artificiële intelligentie-capaciteiten**, onder meer door het gebruik ervan uit te breiden tot een groot aantal publieke en particuliere gebruikers, waaronder start-ups, **scale-ups, kmo's, instellingen voor hoger onderwijs en de ruimere wetenschappelijke gemeenschap;**

iii bis) ruime communicatie over de mogelijkheden die de AI-fabrieken

bieden aan start-ups, scale-ups en onderzoeks- en innovatiegemeenschappen;

- iv) de exploitatie van gecentraliseerde of gedistribueerde artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdienstencentra ter ondersteuning van het **start-up- en** onderzoeks- en innovatie-ecosysteem op het gebied van artificiële intelligentie die **gebruikers helpen en begeleiden, interdisciplinair onderzoek stimuleren en** algoritmische ondersteuning bieden, steun voor het verder ontwikkelen, trainen, testen, evalueren en valideren van modellen en systemen voor het trainen van artificiële intelligentie, en steun voor de ontwikkeling van opkomende grootschalige artificiële-intelligentietoepassingen op strategische gebieden ■ ;
- v) de exploitatie van supercomputervriendelijke programmeringsfaciliteiten, onder meer voor de parallellisatie van artificiële-intelligentietoepassingen om het gebruik van supercomputingcapaciteiten te optimaliseren, **en de exploitatie van andere artificiële intelligentie ondersteunende supercomputingdiensten;**

■
vii) **via een transparant en open proces waarbij gelijke kansen gegarandeerd zijn,** het aantrekken, bundelen, opleiden **en behouden** van talent, **waaronder studenten, ontwikkelaars, onderzoekers, wetenschappers en de gebruikersgemeenschap,** om hun competenties, vaardigheden **en kennis** met betrekking tot het gebruik van de EuroHPC-supercomputers voor artificiële intelligentie te ontwikkelen, **alsmede het verstrekken van coaching op maat;**

viii) het interageren met de andere artificiële-intelligentiefabrieken, hun diensten in heel Europa toegankelijk maken, **waarbij continu aandacht wordt besteed aan geografisch en genderevenwicht,** en samenwerken met de EuroHPC-competentiecentra en -excellentiecentra, en met relevante artificiële-intelligentie-initiatieven van de Unie, zoals de hubs van start-ups op het gebied van artificiële intelligentie, de ecosystemen op het gebied van artificiële intelligentie en data, de faciliteiten voor het testen van en experimenteren met artificiële intelligentie, het Europees centraal platform voor artificiële intelligentie, de artificiële-intelligentiegeoriënteerde digitale-innovatiehubs, de artificiële-intelligentiegerelateerde kennis- en innovatiegemeenschappen van het Europees Instituut voor innovatie en technologie, **de artificiële-intelligentiegerelateerde gemeenschappelijke ondernemingen en partnerschappen in het kader van Horizon Europa,** relevante Europese onderzoeksinfrastructuren en andere gerelateerde initiatieven.”;

viii bis) het onderhouden en optimaliseren van supercomputers met artificiële-intelligentiecapaciteiten, om hun betrouwbaarheid en prestaties voor geavanceerde rekentaken te waarborgen.”.

4) ■ Artikel 9, lid 5, wordt **als volgt gewijzigd:**

a) het volgende punt g) **wordt** toegevoegd:

“g) voor de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers gelden voor de gastentiteiten de volgende aanvullende selectiecriteria:

i) nabijheid van *of aansluiting via netwerken met zeer hoge snelheid met een gepland of* bestaand datacentrum, *overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn (EU) 2023/1791;*

i bis) visie en plannen van de gastentiteit met betrekking tot de energie-efficiëntie en milieuduurzaamheid van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputer, waarbij gebruikgemaakt wordt van een levenscyclusbenadering, de beschikbaarheid van adequate toegang tot betaalbare schone energie, onder meer door middel van stroomafnameovereenkomsten die gebaseerd kunnen zijn op hernieuwbare energie, en het gebruik van lokaal opgewekte elektriciteit;

ii) visie, plannen en capaciteit van de gastentiteit om de uitdagingen van het ecosysteem voor start-ups en onderzoek en innovatie op het gebied van artificiële intelligentie en de artificiële-intelligentiegebruikersgemeenschap aan te pakken, *dit ecosysteem te verbeteren door synergieën en innovatie te bevorderen, met inbegrip van investeringen in toekomstige technologieën, en bij te dragen tot en te voorzien* in een ondersteunende gecentraliseerde of gedistribueerde artificiële-intelligentiegerichte supercomputingdienst ■ ;

iii) kwaliteit en relevantie van de ervaring en knowhow die beschikbaar zijn bij het beoogde team dat zou worden belast met de ondersteunende artificiële-intelligentiegeoriënteerde supercomputingdienstenomgeving;

iv) plannen voor interactie en samenwerking met andere artificiële-intelligentiefabrieken, met EuroHPC-competentiecentra en EuroHPC-excellentiecentra en met relevante artificiële-intelligentieactiviteiten, zoals de hubs van start-ups op het gebied van artificiële intelligentie, de ecosystemen voor artificiële intelligentie en data, de faciliteiten voor het testen van en experimenteren met artificiële intelligentie, het Europees centraal platform voor artificiële intelligentie, de artificiële-intelligentiegerichte digitale-innovatiehubs en andere gerelateerde initiatieven;

v) bestaande capaciteiten en toekomstplannen van de gastentiteit om bij te dragen tot de ontwikkeling, *de aantrekking, de opleiding en het behoud* van de talentenpool, *en tot de ontwikkeling van vaardigheden, capaciteiten en competenties om de supercomputers te gebruiken, ook in de vorm van steun voor start-ups via incubator- of acceleratorprogramma's*”;

g bis een bestaande gastentiteit die door de raad van bestuur via een eerlijk en transparant proces en na een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling is geselecteerd, kan een AI-fabriek oprichten als zij voldoet aan de in artikel 9, lid 5, punt g), bedoelde criteria.”.

5) Aan artikel 9 wordt het volgende lid 6 bis toegevoegd:

“(6 bis) Voor de in artikel 12 bis bedoelde artificiële-intelligentiegerichte supercomputers, *en voor de EuroHPC-supercomputers als bedoeld in de artikelen 11, 12, 12 bis, 14 en 15, creëren de gastentiteiten* een onestopshop voor

de start-ups, *scale-ups*, *kmo's* en andere gebruikers om de toegang tot haar ondersteunende diensten te faciliteren *en de ontwikkeling van hun vaardigheden en competenties te ondersteunen*.”.

6) In artikel 10, lid 2, wordt punt l) vervangen door:

“l) “l) de specifieke voorwaarden die gelden wanneer de gastentiteit een EuroHPC-supercomputer voor industrieel gebruik exploiteert, **■** een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer *of een EuroHPC-supercomputer die is geüpgraded met artificiële intelligentie-capaciteiten*.”.

7) Het volgende artikel 12 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 12 bis

Verwerving en eigendom van artificiële-intelligentiegerichte supercomputers

1. De gemeenschappelijke onderneming verwerft de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers en is er eigenaar van.
2. De in artikel 5, lid 1, bedoelde financiële bijdrage van de Unie dekt tot 50 % van de verwervingskosten plus tot 50 % van de exploitatiekosten van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers.

Het resterende deel van de totale kosten van eigendom van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers wordt gedragen door de deelnemende staat waar de gastentiteit is gevestigd of door de deelnemende staten in het gastconsortium, eventueel aangevuld met de in artikel 6 bedoelde bijdragen.

3. De keuze van de leverancier van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers geschiedt op basis van een bestek dat vraaggestuurd is en rekening houdt met de gebruikerseisen en de algemene systeemspecificaties die de geselecteerde gastentiteit in haar aanmelding voor de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling heeft opgegeven. Bij de keuze wordt tevens rekening gehouden met de beveiliging van de toeleveringsketen.
4. De gemeenschappelijke onderneming kan optreden als eerste gebruiker van artificiële-intelligentiegerichte supercomputers waarin technologieën zijn geïntegreerd die hoofdzakelijk in de Unie zijn ontwikkeld.
5. De raad van bestuur kan, om naar behoren gemotiveerde veiligheidsredenen, in het werkprogramma besluiten de deelname van leveranciers aan de verwerving van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers aan vereisten te onderwerpen overeenkomstig artikel 12, lid 6, van Verordening (EU) 2021/694 of om de deelname van leveranciers te beperken om veiligheidsredenen of voor acties die rechtstreeks verband houden met de strategische autonomie van de Unie, overeenkomstig artikel 18, lid 4, van die verordening.
6. De artificiële-intelligentiegerichte supercomputers worden ondergebracht in een gastentiteit van een EuroHPC-supercomputer in de Unie.
7. Onverminderd de ontbinding van de gemeenschappelijke onderneming als vermeld in artikel 23, lid 4, van de statuten, kan de raad van bestuur op zijn vroegst *vijf* jaar na de geslaagde opleveringstest van de in een gastentiteit geïnstalleerde artificiële-intelligentiegerichte supercomputer besluiten de

eigendom van de artificiële-intelligentiegerichte supercomputer aan die gastentiteit over te dragen, de artificiële-intelligentiegerichte supercomputer aan een andere entiteit te verkopen of die buiten gebruik te stellen in overeenstemming met de onderbrengingsovereenkomst. In geval van overdracht van eigendom van een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer vergoedt de gastentiteit de gemeenschappelijke onderneming de restwaarde van de overgedragen supercomputer. Indien de eigendom niet wordt overgedragen aan de gastentiteit maar er tot buitengebruikstelling is besloten, worden de daaraan verbonden kosten gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenschappelijke onderneming en de gastentiteit. De gemeenschappelijke onderneming is niet aansprakelijk voor eventuele kosten die na de overdracht van eigendom van een artificiële-intelligentiegerichte supercomputer of na de verkoop of de buitengebruikstelling ervan worden gemaakt.”.

8) Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

“1. De gemeenschappelijke onderneming kan een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling uitschrijven voor het upgraden van de EuroHPC-supercomputers waarvan ze eigenaar of mede-eigenaar is, om het prestatieniveau van de supercomputer tot dicht bij exaschaal te verhogen, of om de capaciteiten op het gebied van artificiële intelligentie van de supercomputer te vergroten, of om de operationele prestaties van de supercomputer op enige andere wijze te verbeteren, waaronder met kwantumversnellers.”; lid 2 wordt geschrapt;

b) lid 5 wordt vervangen door:

“5. Het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de verwervingskosten van de upgrade is gelijk aan het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de oorspronkelijke EuroHPC-supercomputer, afgeschreven over de verwachte resterende levensduur van de oorspronkelijke supercomputer. Het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de aanvullende operationele kosten van de upgrade is gelijk aan het percentage van de financiële bijdrage van de Unie voor de oorspronkelijke EuroHPC-supercomputer.”.

9) Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

a) het volgende lid 1 ter wordt ingevoegd:

“1 ter. De artificiële-intelligentiegerichte supercomputers en EuroHPC-supercomputers die zijn geüpgraded voor artificiële-intelligentiecapaciteiten, worden in de eerste plaats gebruikt voor het ontwikkelen, testen, evalueren en valideren van grootschalige trainingsmodellen voor artificiële intelligentie voor algemene doeleinden en opkomende artificiële-intelligentietoepassingen, alsook voor de verdere ontwikkeling van artificiële-intelligentieoplossingen in de Unie die high-performance computing vereisen, en de uitvoering van grootschalige artificiële-intelligentiealgoritmen voor de oplossing van wetenschappelijke problemen.”;

b) het volgende lid 2 ter wordt ingevoegd:

“2 ter. De raad van bestuur stelt **■** toegangsvoorwaarden vast voor de artificiële-intelligentiegerichte supercomputers en de EuroHPC-supercomputers die zijn geüpgraded voor artificiële-intelligentiecapaciteiten overeenkomstig artikel 17, rekening houdend met de specifieke behoeften van het ecosysteem voor start-ups en onderzoek op het gebied van artificiële intelligentie. ***De raad van bestuur kan specifieke toegangsvoorwaarden vaststellen voor verschillende soorten gebruikers of toepassingen, met inbegrip van specifieke toegang voor start-ups, scale-ups en kmo's. De beveiliging en de kwaliteit van de dienstverlening zijn dezelfde voor alle gebruikers binnen elke gebruikerscategorie.*** Alleen voorstellen voor de ontwikkeling van betrouwbare en ethische artificiële-intelligentiemodellen, -systemen en -toepassingen die stroken met de ***regels en*** waarden van de ***Unie, met name die welke zijn verankerd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,*** komen in aanmerking voor toegang. ***De toegangscriteria, methodologieën en richtsnoeren voor de prioritering van toegang zullen worden vastgesteld volgens de ethisch ontwerp-benadering voor artificiële intelligentie en met de steun van het mechanisme voor ethische beoordeling van Horizon Europa.***”.

10) Artikel 17, lid 1, wordt vervangen door:

“1. Het aandeel van de toegangstijd van de Unie tot elke hoogwaardige, kwantum-, en artificiële-intelligentiegerichte EuroHPC-supercomputer is rechtstreeks evenredig aan de in artikel 5, lid 1, bedoelde financiële bijdrage van de Unie aan de totale kosten van eigendom van de EuroHPC-supercomputer en bedraagt dus maximaal 50 % van de totale toegangstijd tot de EuroHPC-supercomputer.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

*Voor de Raad
De voorzitter*

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPOORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

De rapporteur verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid, geen input te hebben ontvangen van een entiteit of persoon die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moet worden vermeld.

PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Wijziging van Verordening (EU) 2021/1173 wat betreft een EuroHPC-initiatief voor start-ups om Europees leiderschap op het gebied van betrouwbare artificiële intelligentie te stimuleren
Document- en procedurenummers	COM(2024)0029 – C9-0013/2024 – 2024/0016(CNS)
Datum raadpleging EP	14.2.2024
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	ITRE 11.3.2024
Rapporteurs Datum benoeming	Maria da Graça Carvalho 14.2.2024
Datum goedkeuring	20.3.2024
Uitslag eindstemming	+: 47 –: 3 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Christian Ehler, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Michael Kauch, Seán Kelly, Zdzisław Krasnodębski, Thierry Mariani, Marisa Matias, Georg Mayer, Marina Mesure, Angelika Niebler, Niklas Nienaß, Ville Niinistö, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Markus Pieper, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skyttedal, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Carlos Zorrinho
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Franc Bogovič, Francesca Donato, Alexis Georgoulis, Jordi Solé, Susana Solís Pérez
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Radan Kanev, Grace O’Sullivan, Emil Radev, Aušra Seibutytė
Datum indiening	25.3.2024

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

47	+
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Robert Roos, Grzegorz Tobiszowski
ID	Paolo Borchia, Georg Mayer
NI	Francesca Donato, Alexis Georgoulis
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Christian Ehler, Radan Kanev, Seán Kelly, Angelika Niebler, Markus Pieper, Emil Radev, Aušra Seibutytė, Sara Skyttedal, Henna Virkkunen
Renew	Nicola Danti, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Michael Kauch, Mauri Pekkarinen, Susana Solís Pérez
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerkovič, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Henrike Hahn, Niklas Nienäb, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Jordi Solé

3	-
The Left	Marc Botenga, Marisa Matias, Marina Mesure

3	0
ID	Markus Buchheit, Marie Dauchy, Thierry Mariani

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding